

Priloga „Vrtcu“.

Štev. 4.

Ljubljana, dne 1. aprila 1908.

XVI. tečaj.

Pridi k nam, Velika noč!

Oj, v kočiji zlati
po cvetoči trati
se pripelji zopet
k nam, Velika noč!
Pa darov ne zabi
s sabo pripeljati
nam v kočiji zlati,
oj Velika noč!

Vgôdi naši želji,
pirhov nam pripêlji
in oranž žarečih
za Veliko noč!
In še, kar zori že
v tihem solnčnem gaju
v mladem svežem raju,
za Veliko noč!

Le po gladkih cestah
pêlji voz počasi
proti naši vasi,
da se ne pobije
lepih pirhov kup.
Vôzi po ravninah,
vôzi po dolinah,
da oranž ne streseš,
da nam živ ostane
v srcih cvetni up.

Mokriški.

Venec lepih dogodkov iz življenja našega cesarja.

3. Dobrodelna radodarnost našega cesarja.

ajodličnejša vrlina našega presvetlega vladarja, ki se posebno žarno leskeče med drugimi, je dobrodelnost in radodarnost. Vseh milodarov, ki jih je že naklonilo plemenito srce našega cesarja v raznovrstnih potrebah najrazličnejših prosilcev, seveda ni mogoče naštet, nikar še natančneje opisati, ker je njih število preveliko, in premnogo je tudi skritih ostalo. Torej bomo omenili le nekatere bolj znane. Spodobi se, da začnemo doma.

Leta 1895. v noči od 14. do 15. aprila je zadela Ljubljano, pa tudi našo deželo silno velika nesreča. Potres tako silovit, kakor ga še ne pomnijo pri nas, je prizadejal ogromne škode. V Ljubljani je ostalo le malo hiš popolnoma nepoškodovanih; mnogo poslopij pa je bilo tako porušenih, da so se morala podreti. Več stanovanj so morali kar izprazniti, in ljudje so se potikali po barakah, šotorih, praznih sodih itd. Tudi po deželi je napravil potres neizmerno škodo.

Ko je izvedel naš cesar to nesrečo, je brzojavno naznanil svoje sočutje in nakazal za prvo silo deset tisoč goldinarjev. Posnemajoč ta vzvišeni zgled se je na Dunaju osnoval poseben dobrodelen odbor, ki je nabiral milodare za ponesrečence na Kranjskem. Za ta odbor se je posebno zanimal dobrotni vladar. Ko je izvedel s koliko vnemo deluje, je pohvalno pripomnil: „Veseli me, da dajejo moji Dunajčani tako lep zgled drugim.“

Še bolj pa so bili utolaženi Ljubljančanje, ko se je 7. majnika cesar sam pripeljal v Ljubljano. Sočutno si je ogledaval najbolj poškodovane kraje, posebno javne zavode in naprave. Povsod je očetovsko tolažil. V mestni hiši je pred raznimi zastopniki rekel: „Gospôda, obžalujem, da je zadela to mesto taka nesreča. Pa smete trdno upati, da se vam podeli najizdatnejša pomoč.“ Na kolodvoru se je poslovil s tolažnimi be-

sedami: „Strmim nad velikostjo nesreče; kar sem videl, presega daleč to, česar sem pričakoval. Bodite prepričani, da storim vse, kar morem, da dobita mesto in dežela izdatne pomoči.“

* * *

Leta 1892. se je naš cesar izprehajal po grajskem parku v Gödöllő. Kar se mu približa kmet in ga nagovori v ogrskem jeziku: „Prevzvišeni gospod, prosim pomoči. Hiša z gospodarskim poslopjem mi je pogorela, pa nimam sredstev, da bi jo zopet pozidal. Ne prosim denarja, moj gospod in kralj, marveč samo milosti, da bi smel v cesarskem gozdu posekati lesa, kolikor ga bo trebalo za novo poslopje.“ Cesar je sočutno poslušal ter prijazno odgovoril: „Dragi moj, rad bi ti pomagal, toda glej, to ne gre kar tako, kakor si ti misliš. Če bi ti hotel dati lesa iz cesarskih gozdov, bi moral poprej o tem govoriti s svojim ministrom; no, če ta ne ugovarja, potlej se ti bo pač ustreglo. Mislim pa, da ti smemo že zdaj reči, da moja priprošnja bo že nekaj zalegla.“ Kmet gre potolažen domov in še isti dan dobi minister Lonyay cesarjevo pisemce, v katerem je bil kmetu zagotovljen potrební les.

* * *

Stara ženica, Marija Fuchsova iz Knittelfelda na Štajerskem, pride (l. 1891.) na cesarski dvor prosit za svojega sina, ki je bil vojak. Ko z velikim naporom sopiha po stopnjicah, jo dojde cesar in jo vpraša prijazno, kaj bi rada. Blaga starka začne na dolgo in široko razlagati, kako slabo se ji godi, odkar je moral sin med vojake, da ji cesar lahko pomaga, če hoče, da je sin njena edina opora itd. Cesar jo sam odvede v dvorano in ji velí, naj le nekoliko počaka, njena prošnja bo v kratkem rešena. Res ni bilo treba dolgo čakati, kar vstopi mlad vojak, njen ljubljeni sin, se je oklene okrog vrata in vzklikne z veselim glasom: „Glejte, mama, zdaj sem pa tukaj! Ako vam je všeč, greva lahko takoj. Cesar so me poslali, naj vam sam sporočim, da je uslišana vaša prošnja!“

* * *

Lepega jutra v majniku (1883) hiti mala deklica prav zgodaj po cesarskem parku v Schönbrunnu. V roki nese košek raznega peciva. Nenadno jo ustavi višji častnik: „Kam pa greš, drago dete?“ — Dekletce se hitro ojunači in reče: „V grad grem.“ — „Tako.“ In kaj pa delaš tam?“ — „Gospodom na straži nesem svežega kruha.“ — „Kaži, kakšno je tvoje pecivo!“ — Deklica postavi košek na klop in odgrne prtič, ki je pokrival okusne rožičke, žemlje, pogačice in hlebčke. „Ali bi ne prodala tudi meni en tak-le rožiček?“ jo vpraša častnik in deklica urno odgovori: „O da, zakaj pa ne“ Gospod si zbere rožiček, stisne osupnelemu otroku nekaj goldinarjev ter se blagohotno poslovi. Šele v gradu, kjer je deklica hitela pripovedovati o iznenadnem dogodku, je izvedela, da oni dobrotni častnik ni bil nihče drugi nego — cesar!

* * *

L. 1879. je 11. marca zvečer na Ogrskem mogočna reka Tisa predrila jezove in poplavlila mesto Szegedin. Ko naš cesar izve za strašno nesrečo, pošlje takoj pónesrečencem 40.000 goldinarjev. Pa s tem se še ne zadovolji blagodušni vladar, marveč hiti tudi sam na kraj nesreče, da bi osebno tolažil bedne ljudi: „Z globoko žalostjo,“ tako je rekel vladar vidno ginjen mestnemu županu, „sem prišel sam in hotel s svojimi očmi videti, kako se je godilo temu nesrečnemu mestu. Srce me je bolelo, ko sem gledal to veliko nesrečo; pa upam, da bodo prišli še boljši časi, in da se bo še mesto razcvetlo.“ In res, ko je presvetli vladar na raznih krajih podrobneje opazoval bedo jokajočih pónesrečencev, mu je srce tako prekipevalo, da se je sam jokal z jokajočimi. Starčki in otroci so segali po njegovi obleki, da bi jo poljubljali; in vse se je glasno in navdušeno zahvaljevalo za izredno tolažbo in pomoč.

* * *

Ko se je naš cesar (l. 1878.) mudil v Přemislui radi vojaških vaj, se mu je sporočilo, da je ponoči nekemu kmetu pogorela koč. Takoj se dá peljati na

kraj nesreče, pokliče kmeta, ga sočutno poprašuje po njegovih razmerah, ga prisrčno tolaži in mu podari 200 goldinarjev.

* * *

Naš cesar je po smrti cesarja Ferdinanda (1875) podedoval velika posestva. Njegovo osebno imetje se je izdatno pomnožilo. Pa ni se veselil zato, ker je bil bogatejši, marveč zato, ker mu je bilo zdaj mogoče miloščino deliti še v večjem obsegu. „Hvala Bogu,“ tako je rekel nekemu svojih miloščinarjev, „da nam zdaj ne bo treba več skopariti, kadar pojde za podporo ubožcev!“

Aleluja!

Spisal Václav Kosmák. Preložil dr. Jožef Gruden.

Velika noč je. Ko je solnce izšlo nad temnimi lesi, je trikrat poskočilo *) ter radostno gledalo z modrega neba na mlado zemljo. Tako je zrlo na njo sedmi dan božje oko: radovaje, blagoslovljaje in poživljaje ...

Na bezgovo vejo je sedel vrabec, se solnčil ter pripovedoval: Čimčara, čimčara. Zletel sem bil gledat v gozd. Lepo je tam, da nikoli tega! Za snegom ni duha ne sluha; potoki šumé ter žuboré, cvetice cvetó, škrjanci žvrgole, in sapa tako toplo veje, da bi bilo greh, ko bi še spali. Oj bezeg, ti moj bezeg, ne spi, vstani — pomlad je prišla — čimčara!“

Ko je pa bezeg to slišal, se je od veselja stresel ter nasmehnil v novem zelenju. Spodaj pod bezgom je pa dremala marjetica. Vrabec jo je zdramil s svojim čivkanjem. Ozrla se je, a ko je videla bezeg v pomladnim krasu, je urno odkrila krasno svojo glavico.

Škrjanec je letel nad vrtom ter same radosti pel „Alelujo!“

* * *

*) Ljudje pravijo, da solnce ta dan ob vzhodu trikrat poskoči.

Pri fari so zvonili vsi zvonovi. Iz belih hiš so prihajali praznjeoblečeni ljudje, se pozdravljali s prijaznim, veselim obrazom ter speli po pometenih potih v božji hram. V cerkvi je bilo vse krasno in jasno kakor ob največjih praznikih.

Gospod župnik je stopil na prižnico, orgle so velečastno zabučale, oči vernikov so bile obrnjene vanj, in častiti svečenik je pozdravil vernike po krščanski šegi, se pokrižal ter izpregovoril z zvočnim, radostnim glasom: „Vstal je, ni ga tukaj — aleluja!“

Dasi že snežnobelih las, imel je gospod župnik še mladeniški lesk v očeh, in glas mu je bil jasen in zvočen, ko je govoril množici o Jezusu, glasniku večne pravice, katerega so Judje preganjali ter končno pribili na križ.

On je pa slavno vstal od mrtvih, zmagalec smrti in pekla. Kakor je bilo velikonočno jagnje v starem zakonu darovano za grehe izraelskega ljudstva in je najvišji duhovnik le enkrat stopil v najsvetejši prostor hiše Gospodove, da je z njegovo krvjo poškropil v spravo skrinjo zaveze: — tako je Jezus Kristus, najvišji svečenik novega zakona enkrat za vselej daroval samega-sebe namesto jagnjeta, ko je vzel grehe vsega sveta nase, izdihnil na križu v odpuščenje naših grehov; šel v najvišja nebesa; segel z roko v rano ter z lastno krvjo poškropil prestol nebeškega Očeta, užaljenega Boga. In oblak gneva je izginil z božjega čela; nebesa so se neizrečeno vradostila; zlata rajska vrata so se nastežaj odprla zavrženemu človeštvu, in Odrešenik je vstal od mrtvih, da prvi v človeškem telesu vstopi v staro, pravo domovino našo. Pokazal nam je pot, sedaj so odprta nebesa, da moremo iti za njim.

Vstani torej i ti, o kristjan, iz groba — grehov ter idi za Kristusom k vratom večne slave. Ne boj se! On je umrl za vse grešnike — tudi zate. In ko bi bil tvoj greh še tako velik, ko bi bil okradel sirote, ko bi bil zapravil vse svoje imetje in življenje, ko bi bil lastno mater pahnil na stara leta iz hiše. — On je umrl tudi za te tvoje grehe. Samo vstani, izpokori se, in mir bo s teboj. Vstani, priznaj svoje grehe, in nebesa bodo zarajala!“

Pod korom je stal, oprt ob zid, mož v zanemareni obleki in razkuštranih las na čelu. Teman pogled mu je bil uprt na tla. Pri poslednjih besedah je pa pogledal duhovnika, oči so se mu zjasnile, in dve veliki solzi sta mu spolzeli po licih na tla.

K nebesom se je pa dvignil angel prepevaje s škrjančkom: „Aleluja!“

* * *

V mali, beli izbi je ležala na postelji bleda žena. Pri oknu je klečala deklica bledih lic ter brala na glas iz molitvenika. Bolnica je šepetala molitev za hčerko.

Revi, obe sta bili blede. Žena ni vso zimo ostavila postelje, a hčerka je bdela ob njej noč in dan ter pridno šivala, da sta imeli kaj jesti.

„Francka,“ jo je vprašala mati, „kakšno vreme je pa danes zunaj?“

„Toplo, mati, tako toplo.“

„Kaj pa kaj vrt?“

„Trava že zeleni, in če bo še dva dni tako gorkó, pa vam prinesem razcvetlih vijolic.“

Bolnica se radostno nasmehne. „In moje buče, kaj počno moje bučelice?“

„Že letajo iz panjev.“

„In taščica, ali je že priletela na hruško.“

„Opriletela, priletela, pa nepoje še nič, šele čvrkljá.“

„Francka,“ dé mati, „tako dobro se počutim danes: popelji me, da izpred hiše malo pogledam na našo cerkvico.“

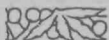
Hči je od veselja vzkliknila, poskočila, oblekla mater v gorko krilo ter jo peljala čez pet mesecev zopet enkrat pod milo nebo.

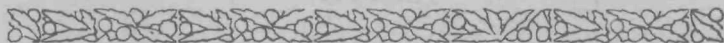
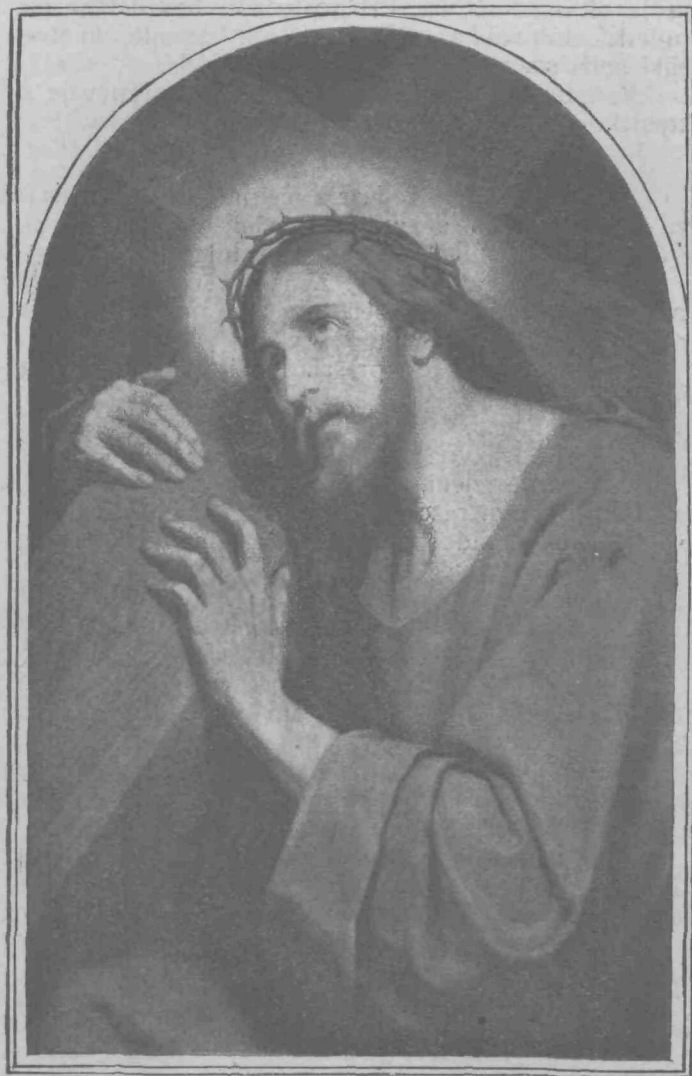
Bolnica je stala na toplem solncu pred hišo, sklenila roke ter gledala s solzo v očeh proti cerkvi, ki se je belila še izmed golega drevja.

„Mati,“ reče hčerka, „ali boste kmalu okrevali?“

„Če Bog da, kmalu,“ prikima mati.

Oddaleč je bilo slišati bučanje orgelj, in množica je pela z močnim glasom: „Aleluja!“

Pogled na križ.

(K sliki.)

Če v duši mi vihar divja,
vrsti se žalost in obup;
Na križ ozrem se v Jezusa,
in v srcu nov začutim up.

Nadležne misli mi zbeže,
poleže v duši se vihar,
v ljubezni se topi srce,
trpljenje prejšnje ni mi mar.

Moj duh se vzpne nad revni svet,
zaupno z Bogom govori —
in pokrepčan, prerojen spet
v dolino solzno se spusti . . .

Sergij Dobroljubov.

Otrokovo velikonočno darilo Mariji Pomočnici.

Velika noč. Narava še sniva zimske sanje. Pomladno zelenje še ne krasi livad, in znanilke pomladi, drobni zvončki in modre vijolice, ki navadno pomagajo krasiti vstajenje Gospodovo, še niso priklile iz naročja matere zemlje.

Tudi mogočni lipi, ki senčita s širokimi vejami cerkvico Marije Pomočnice, še ne zelenita. Prejšnja leta sta bila o Veliki noči že zeleni, zdaj pa stojita tu goli in žalostni . . .

Veliko soboto popoldne je. Na vrtu ob skromni hišici, ki stoji ravno Marijini cerkvici nasprosti, se igra petleten deček. Pred vozičkom ima vprežena dva lesena konjička, ki morata vleči voz po vrtnih potih zdaj sem, zdaj tja.

Kako rad ima to svojo igračo! Nežno jo ogleduje in, če se mu prevrne, jo skrbno pobere in obriše prah, ki se je prijel ljubljenege vozička.

„Hi, hi!“ priganja deček lesena konjiča. Kar zasliši moške stopinje blizu domače hiše. Radovedno pogleda dete, kdo pač prihaja.

„O, gospod zdravnik!“ mrmrajo rdeča usteca.
„Gredo k mamici, da jo ozdravijo!“

Mestno oblečen gospod hitro stopa proti hišici. Deček pa popusti igrače in steče za zdravnikom k večnim vratom. Desnico si položi na ljubke ustnice, modra očesca pa vprašuje gledajo za zdravnikom.

„Bog ve, če bodo mamó kmalu ozdravili?“ meni zase.

„Tako rad bi, da bi jutri, veliko nedeljo že mogla mamica vstati!“ Stisne se boječe k vratom in posluša; zdihovati sliši drago mamico. Skoro bi se jokal. Pa deček je, — ne, ne bo se.

„Mamica zdihuje,“ zašepeče žalostno in se povrne k svojemu vozičku. A igrače mu ne ugajajo, vedno pogleduje proti hiši.

„Kaj menite, gospod zdravnik?“ vpraša dečkov oče z žalostnim, skrbečim glasom zdravnika.

„Nocoj se obrne na bolje ali — — —!“ odgovori ta jako resno. „Pljučnica je pri vaši ženi tako huda, da ji morate kar najskrbneje streči. Ne pustite je same tudi za trenotek!“

Globoko vzdihne mož, zdravnik pa se posloví, rekoč: „Dal Bog, da se zboljša bolnici!“

„Hvala, gospod zdravnik! Z Bogom!“

Ko zdravnik odide, priskaklja deček k očetu. „Ali je mamico že ozdravil gospod zdravnik?“ vprašuje dete.

„Ne, Jožek,“ glas se mu trese, „to ne gre tako hitro! Mamica je še vedno zelo bolna; morava mater Marijo prav srčno prositi, da ji dodeli zdravje!“ Milo-proseče zro njegove oči tja k cerkvi Matere Pomóčnice.

„Mamica je zelo bolna,“ se užalosti dobri otrok. „Oh, škoda, škoda! Moram pa že kar stopiti k njej in jo sam vprašam, kako ji je.“ Zmuzniti se hoče mimo očeta v hišo. A ta ga prime za roko: „Zdaj ne, zdaj ne! Jožek, le ostani na vrtu! Mamica je zelo slaba in trudna, ne smeš je motiti, ker mora počivati!“ Oče hiti v hišo, dečka pa pusti na vrtu.

„Mamica je še zelo bolna in atek je rekel, naj našo ljubo Marijo Pomagaj prosim za njeno zdravje!“ govori deček pri sebi. „Oh, to bom pa precej opravil!“

Stopi proti vrtnim vratom, a hipno se njegova polna ličeca zasvetijo od veselja ob novi misli.

„Tujci,“ šepetaje, „prinašajo, ko prihajajo na božjo pot k nam, materi Mariji vedno kakšen dar in molijo pred oltarjem milosti. To hočem tudi jaz — gotovo potem Marija hitreje ozdravi mamó!“

Pogled nedolžnih svetlih očesec mu obstane na vozičku. Premišljuje nekaj hipov, oči se mu porose.

„Darujem svoj voziček,“ vzdihujejo trepetajoča usteca, „to bo gotovo dopadlo presveti Materi!“

In brž vzdigne igračo, otrese prah z nje in jo briše tako dolgo, da je videti snažna in svetla. Potem hiti naravnost proti cerkvici. Pri kropilniku se prekriža z blagoslovljeno vodo, kakor ga je učila draga mama, pa steče proti podobi. Voziček postavi na oltar, poklekne in povzdigne ročice proti Mariji.

„Oh, ljuba Mati božja!“ prosi goreče, „za piruhte ti podarim svoj voziček. Prav lep je in konjiček je spredaj. Vse ti dam, ti pa ozdravi ljubo mamico. Lepo te prosim, ljuba Marija!“

* * *

Prišla je velika nedelja. Vse drugo vreme je bilo. Mehka, skoro gorka sapica pihlja in vzbuja cveticam in ljudem upanje prihajajoče pomladi.

V hišici Jožkovega očeta je še vse tiho. V spalnici brli slaba svetilka. Bledi svit obseva upadlo bolničino obličje, ki nosi na sebi vse znake hude noči. Zdaj spi bolnica in ne diha več tako težko — skoro čisto mirno.

Na pokvarjenem stolu pred posteljo sedi gospodar; v naročju mu sloni Jožek — oba dremljeta. Kmeta je premagal zaspanec, saj vso noč ni zatisnil trudnih oči. Mali Jožek pa je tudi slabo spal. Na vse zgodaj pa prileze iz postelje in zleze očetu v naročje.

Prvi solnčni žarki so prisijali v sobo in padli na obraz. Hipoma se zbudi, položi svojega dečka na stol in stopi k ženini postelji.

„O Bog, kako bo z njo!“ izvije se iz njegovega srca. Pomane si oči, kajti spanec je še ležal na njih, in pogleda bolnico. „Tako dobro spi kot nikoli zadnji čas,“ izpregovori vesel. „Ali se je obrnilo na bolje? Oh, trpela je grozno to noč. A morda je vendar njena močna narava premagala bolezen!“

Proseče je pogledal na podobo Matere božje, ki je visela nad posteljo. Potem govori sam s seboj: „Tako soparno je tu notri. Menda ne bo škodovalo, če malo odprem okno pomladni sapici.“ Po prstih stopi k nizkemu oknu in ga nekoliko odpre. Dobrodelni, gorki pomladanski zrak je priplul v sobo. Ubrani akordi velikonočnih zvonov plavajo nad probujeno naravo. Kot bi jih nosili krilatci na svojih prozornih perutih, tako svečano in nebeško milo so hiteli glasovi črez plan in log, kjer se glasi: „Gospod je vstal! Aleluja! Aleluja!“ Kmet se strese.

„Velikonočni zvonovi!“ šepeče. „Kaj mi prinese velikanoč?“

Lahen šum ga zbudi iz zamišljenosti. Bolnica se je premaknila. Hitro stopi mož k njej.

„Marjeta,“ jo tiho ogovori. — In res! Bolnica odpre oči, sicer še motne in izmučene — a popolno jasno in zavestno, medtem, ko vso noč ni bila pri zavesti.

Gospodar jo ves vesel vpraša: „Ti je bolje, draga žena?“ in se skloni čez bolnico.

„Zdi se mi, da je bolje!“ odgovori tiho. „Malo boljše!“

„Hvala Bogu! Mariji slava!“ Prime ženo za blede, suho roko.

„Mamico - ozdraviti — — ljuba — Mati božja!“ šepeče deček v spanju in sklepa ročici, „moj voziček — — na vrtu je — — dam ti ga — —.“ Zadnje besede je govoril komaj slišno, a starši so vendar razumeli, kaj se godi v otrokovi duši.

„Še celo v spanju prosi Mafer božjo, da te ozdravi,“ pravi kmet vesel radovedno prisluškujoči ženi. „Tega Bog ne more preslišati!“ — Izraz veselja se prikaže na njenem obrazu: „Ne!“ zdišne, „ne! — Otroško molitev posluša najrajši!“

Lahna pomladanska sapica je prinašala v sobo zadnje zvonke velikonočnega zvonjenja milo in mehko. Kot akordi serafskega petja so se zdeli srečnima zakoncema; kmet je bil vesel ob njih, bolnica pa je zadremala in zasnivala sladke sanje o zdravju. Enakomerno dihanje je naznanilo to.

Ko se je mali Jožek zbudil, mu pove presrečni oče, da je zdravnik zatrdil, da je nevarnost za mamico odstranjena, njena močna narava jo je premagala. Kako srečen je deček, ki je mater ljubil tako goreče!

Še drugo veselje pa je Jožku došlo za velikonoč. Popoldne, po službi božji, pridejo gospod župnik k njim in prineso dečku nov voziček.

„Opazoval sem te skozi okno v zakristiji,“ dejali so blagohotno, „kako si radovoljno podaril za mamičino zdravje svoj preljubi voziček nebeški Materi. Tukaj sem ti prinesel drugega! Tvoj voziček pa naj ostane med darovi, prinesenimi Mariji Pomagaj v dokaz, kako ljubi dete Marijo in kako zaupa v njeno pomoč v vseh potrebah in težavah!“ . . .

Poslovenila R. Č.

Aleškova butara.

Velikonočna slika.

V naravi se vse oživlja in vstaja. Pomladanski dnevi nastopajo, lepi in čarni. Ptički se vračajo iz toplih krajev v naše nanovo zeleneče gozdove. Bitničev breg je zopet ves rožnat in pisan. Bingeljčki bingljajo med zeleno travo in med neštetimi pomladanskimi žafrani. Tam zgoraj nad Bitničevim bregom, na obronku Lupa-jevega griča, pa se ponašajo beli zvončki, belobojni kralji mlade vesne. Po Rebru se vije potok Leskovec in hiti z nagajivimi valčki v dolino. V grmu čivka ptička, veseleča se zlatega solnca, ki obseva in ožarja vrhove holmov.

Danes je v kmečkih hišah pomladno življenje med deco. Vežejo se velikonočne butare. Vsi se pripravljajo na slovesni dan, na cvetno nedeljo. Ni čudno, da se imenuje ta dan — cvetna nedelja! Saj se povsod odpira cvetje in vonja novo življenje. Po dolgočasnih zimskih dneh — zopet rožna pomlad! Blažena sreča se nam seli v srca. Pomladni zrak dihamo, in nova moč vstaja v nas. Odšla je otožna starka zima. Zadnji pozdrav ji

je dalo solnce, ki se je uprlo s toplimi žarki ob bregove nizkih gričev in zasijalo po lazih.

Da bi vi vedeli, kako raja srce veselja Šinkovčevemu Alešku danes na cvetne sobote popoldan! Njegov ded so zlezli z zapečka, ki jim je bil celo zimo najprijetnejše počivališče. Na palico oprti stopajo po hiši in pogledujejo zdajnzdaj Aleška, ki niti trenotek ne more biti pri miru. Semintja, gorindoli leta po hiši, kakor bi nečesa iskal.

„Mama, kje je cajna, da grem po bršljana in bodičevja? Dajte mi jo, dajte!“

Mati odložijo delo iz rok in odidejo iz sobe. Ravno kar so šivali Jožkovo srajco. Jožka namreč ni doma; je v šoli. Pa se takoj vrnejo mati v hišo.

„Tu imaš, Alešek, cajno; vidiš jo. Pazi, da se ti ne izsname ročaj. Toda počakaj Jožka!“

„Oče, ali bo še česa drugega treba za butaro kot bršljana in bodičevja? — Leskove šibe so že tamle v kotu.“

Ded se malo odkašljajo, ker jih tare naduha. Nato odgovoré:

„E, bova že midva tako naredila, da bo butara lepa. Nič ne skrbi preveč, Alešek.“

„Kajne, oče, moja butara bo najlepša zato, ker mi jo boste vi zvezali.“

„E, bo že, bo že!“

„Koliko boš pa dal očetu plačila, če ti bodo zvezali butaro,“ se oglasijo mati izza mize.

Alešek pogleda mater in deda. V zadregi je za odgovor. No, pa mu dedek takoj pomagajo.

„E, kaj bi tisto,“ dejo. „Z Aleškom sva prijatelja. Se bova že pobotala, da bo za oba prav.“

To je Alešku všeč. Posmehne se nežno in zadovoljno. V glavi mu roji polno misli. O, da bi že kmalu prišel Jožek iz šole, želi Aleškovo srce. Nerad in nestrpno ga čaka Alešek. Pusto in neprijetno se mu zdi to čakanje.

Ded sedejo na klop. Prižgó si dolgo pipo. Alešku pa postaja dolgočasno.

„Pojdi sem, Alešek,“ mu rekó dedek in mu namignejo s prstom. Alešek gre in sede na njihovo koleno

ter gleda goste, dimaste valčke, ki uhajajo iz dedovih ust v zrak in se širijo po sobi. In kaj se mali Alešek vsega ne izmisli? —

„Oče, dajte meni lulo, bom še jaz kadil!“

Ded se mu nasmehnejo. Mati pa reko:

„Glejte, glejte, kaj vse pride Alešku na misel.“
Seveda so ded prepametni, da bi mu izpolnili tako neprimerno prošnjo.

V sobo stopi ves zasopel Jožek. Tekel je iz šole, kar je mogel. Ni se dovolj zanesel na Aleška. „Morda me pa Alešek ne bo počakal in bo šel kar sam,“ si je mislil celo popoldne, dokler je bil v šoli. Zato se je sedaj Aleška toliko bolj razveselil.

„No, Jožek, zdaj pa kar pojdiva,“ reče Alešek.

Jožek odloži torbico, vzame cajno v roke in se pripravi za odhod. Alešek stopi na njegovo stran.

„Kajne, oče, takega bršljana, ki ima veliko jagod in je od njih ves črn.“

„Takega, da! Dobila ga bosta, hm, tam, kjer so zelo goste smreke. Po bodičevja pa ti pojdi na smreko, ki si večji, Jožek; Alešek naj pa počaka pod smreko in pobira, kar mu boš nametal z nje. Tako! Sedaj pa pojdita v božjem imenu!“

„Le pazita, da se vama kaj ne primeri,“ ju posvare mati.

*

Ded so sedeli na stolu in vezali butaro. Mati so šivali za mizo obleko. Skozi okno je prihajal v sobo solnčni žarek, v njegovem pramenu se je poigraval prah. Ded in mati sta se pogovarjala o Alešku in o Jožku. Ded so ju hvalili, mati so ju pa bolj karali kot hvalili.

Tedaj vstopita veselih obrazov Alešek in Jožek.

„No, kako pa to, da sta že doma?“ ju vprašajo mati.

„Kaj bi hodila?“ se oglasi Jožek. „Veste, mama, s Aleškom sva pametno pogodila.“

„No, no, saj imata bršljan in bodičevje,“ menijo ded. „Kje sta ga pa dobila, da sta se vrnila tako hitro.“

„To naj pa Alešek pove,“ pravi Jožek.

„V Brinovčku sva srečala Kajžarjevega Toneta in Jakca. Poln koš sta imela bršljana in bodičevja. Prašala

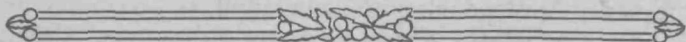
sta naju, kam in po kaj greva. Povedala sva jima. Pa sta rekla: „Nikari ne hodita! Saj ga vama midva dava, ko ga imava toliko. Le z nama pojdiva domov, pa bo najbolje.“ In z Jožkom sva se vrnila. Prihranila sva si trud, ki bi ga tako imela.“

„To sta pa pametno napravila.“

„Mama, prosim, kruha dajte Kajžarjevima, kadar bosta prišla k nam v vas. Poglejte, toliko bršljana sta nama dala,“ kaže Jožek.

„Obljubila sta, da bosta prišla jutri gledat mojo butaro,“ se hvali Alešek. „Le dajte jima kruha, mama.“

(Konec prih.)

Odgonetna uganka v št. 3.

Kolar — Karol.*)

Prav so uganili: Štelcar Josip, sluga kn. škof. pisarne v Mariboru; Svetina Ida, učenka v Pliberku; Grudnov Ivan iz Dol. Retji pri Laščah; Lassbacher Karol, učenec IV. razreda, in Lassbacher Marija, učenka V. raz. v Ljubljani; Lederhas Ljudmila, učenka VI. razr. v Lichtenturničnem zavodu in Lederhas Danica, učenka III. razreda na c. kr. vадnici v Ljubljani; Zacherl Minka, Slavka in Francek, učenci v Ljutomeru; Čadež Terezija, učenka v notranji uršulinski šoli v Ljubljani; Perpar Avgust, Merzelj Ignacij, Marjetič Jožef, Turk Jožef, Milač Rupert, učenci deške ljudske šole v Rudolfovem; Krepek A., Pokorn D., Voglar Giz., Hauptmann El., Vreš A., Šelih N., Kos H., Pristotnik A., Golmajer Kr., Kočar M., Mišura M., Sturm M., Čepič M., Rozina M., Brandl F., Uranjek M., učenke samostanske šole v Mariboru; Rott Mera v Krašnji; Kumar Rudolf, učenec II. razreda v Ljubljani; Pehani D., Bukovec Tilka, Černe Lenica, Žlindra Tili, Marinko Ljubica, Zajec Olga, Malnerič Marta, Aleš Gorislava, Arko Mary, Chochola Vilma, učenke III. razr. meščanske šole v Šmihelu pri Rudolfovem; Pureber Alojzij, Slanc Ivan, Dereani Ciril, Ludviger Frid., Smolik Fr., Kambič Zorko, Zajc Jožef, Turk Jožef, Osvald Rudolf, Perpar Avgust, Režen Fr., učenci v Rudolfovem; Očkar Ana in Minka, Jenko Ivanka, Pavli Jožefa, učenke vnanje mešč. šole pri čč. uršulinkah v Ljubljani; Hrast Janko, Wolf Anton, učenca IV. razr. na c. kr. vадnici v Ljubljani; Pustišek Mihael v Zdolah na Štajerskem.

*) Pomotoma je bila v uganki postavljena številka 5 namesto številke 3.